

Michał Radziszewski

GNIAZDOWANIE MODRASZKI *CYANISTES CAERULEUS* W GNIEŹDZIE OKNÓWKI *DELICHON URBICUM*

W dniu 15 V 2005 odnotowałem lęg modraszki *Cyanistes caeruleus* w gnieździe oknówki *Delichon urbicum*. Gniazdo znajdowało się na balkonie, na drugim piętrze pięciopiętrowego bloku mieszkalnego przy ul. Fasołowej w Warszawie - Włochach, ok. 12 m nad ziemią (fot. 4). Było ono zlokalizowane w narożniku dwóch ścian i sufitu i miało półkulisty kształt z otworem wlotowym od strony jednej ze ścian. Dowodem lęgu modraszek była obecność ptaków dorosłych tego gatunku, przylatujących z pokarmem do gniazda (zielone gąsienice) oraz skorupka jednego jaja i jedno jajo zbite z niewylęgniętym pisklęciem, znalezione na podłodze balkonu. Skorupki miały barwę białawą z drobnym, ciemnym nakrapianiem. Ptaki dorosłe przynosiły pokarm do gniazda nawet gdy na balkonie przebywali ludzie, choć wówczas zbliżały się do niego z dużą ostrożnością. Stojąc pod gniazdem nie można było jednak dostrzec piskląt, ani ich usłyszeć - najprawdopodobniej były one na tyle małe, iż nie były jeszcze w stanie wydawać głosu.

Dorosłe modraszki przynoszące pokarm do gniazda obserwowałem w tym samym miejscu również następnego dnia. W ciągu tych dwóch dni, w trakcie wrywkowych obserwacji nie stwierdziłem jednak, aby przy gnieździe pojawiały się oknówki. Kilka dni później, kontaktując się telefonicznie z lokatorami mieszkania, na balkonie którego znajdowało się gniazdo, otrzymałem wiadomość, iż dorosłe modraszki porzuciły gniazdo po tym, jak zaczęły przylatywać do niego oknówki (K. Wachowski - inf. ustna) i ostatecznie lęg modraszek zakończył się niepowodzeniem.

Informacje na temat zajmowania gniazd oknówki przez inne gatunki ptaków z rzędu wróblowych *Passeriformes* (z pominięciem wróbla *Passer domesticus*) pojawiają się w literaturze bardzo rzadko, co może świadczyć o niskiej wykrywalności takich przypadków lub ich wyjątkowości. Znany jest co najmniej jeden przypadek lęgu muchołówki szarej *Muscicapa striata* w gnieździe oknówki (Rębiś 2007).

Sikory stanowią rodzinę ptaków, które wykorzystują do gniazdowania bardzo szerokie spektrum miejsc. Są to dziuple i szczeliny w drzewach, zagłębienia pomiędzy korzeniami drzew lub pod kamieniami, nory w skarpach i ziemi, a także budki lęgowe i różnego rodzaju konstrukcje stworzone przez człowieka. Zdarza się, że zajmują stare gniazda innych ptaków oraz wiewiórek. Potrafią również same drążyć dziuple w spróchniałych pniach i konarach drzew, a w skrajnych przypadkach mogą budować otwarte gniazda w rozwidleniu gałęzi.

Modraszka zakłada gniazda w dziuplach drzew, a tam gdzie brak naturalnych miejsc do gniazdowania - w różnego rodzaju sztucznych otworach. Chętnie zajmuje budki lęgowe. Przypadek lęgu w gnieździe oknówki należy do wyjątkowych.

Literatura

Rębiś M. 2007. *Gniazdowanie muchołówki szarej *Muscicapa striata* w gnieździe oknówki *Delichon urbicum**. Kulon 12: 100-101.

Adres autora:

ul. Wysocka 7a/2, 63-421 Przygodzice, e-mail: m.radziszewski@gmail.com

BREEDING OF BLUE TIT *CYANISTES CAERULEUS* IN A NEST OF HOUSE MARTIN *DELICHON URBICUM***Summary**

On 15 May 2005, I observed a brood of Blue Tit *Cyanistes caeruleus* in a nest of House Martin *Delichon urbicum*. The nest was located on the balcony on the second floor of a block of flats in Warsaw-Włochy, ca. 12 m above the ground level. The evidence of the Blue Tit brood was the presence of adult birds carrying food to the nest, also a shell of one egg, and one broken egg with unhatched nestling, found on the floor of the balcony. The adults carrying food to the nest were observed also on the next day. Several days later, Blue Tits abandoned the nest when House Martins started to visit it.

Fot. 4. Gniazdo oknówki *Delichon urbicum* z lęgiem modraszki *Cyanistes caeruleus*, Warszawa-Włochy, 15 V 2005. (fot. M. Radziszewski)

Photo 4. Nest of the House Martin *Delichon urbicum* with a brood of Blue Tit *Cyanistes caeruleus*, Warsaw-Włochy, 15 May 2005. (photo taken by M. Radziszewski)